

GRAMY!

Między
kulturowe
zabawy
podwór
kowe

•

Publikacja powstała w ramach projektu "Gramy! Międzykulturowe zabawy podwórkowe", realizowanego przez Fundację Go'n'Act, współfinansowanego ze środków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego.

•

The publication was created as part of the project "Let's play! Intercultural backyard games" organized by the Go'n'Act Foundation, co-financed by the Marshal's Office of the Lower Silesian Voivodship.

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

**DOLNY
ŚLĄSK**

www.umwd.pl

•

W ramach projektu przeprowadziliśmy wywiady z przedstawicielkami i przedstawicielami środowiska międzynarodowego, mieszkającymi we Wrocławiu. Odbyły się warsztaty wielokulturowe dla dzieci oraz powstał zbiór gier i zabaw z całego świata, wydany w formie niniejszej publikacji.

•

As part of the project, we conducted interviews with representatives of the international community living in Wrocław. We organized multicultural workshops for children and published collection of games and activities from around the world, in the form of this publication.

Spis Treści

O projekcie
• 4–5

Wstęp
• 6–7

O fundacji
• 8

GRAMY! Międzykulturowe zabawy podwórkowe
• 9

Balapandar / Kureczątka / Kazakhstan
• 10–11

Gitta / Pięć kamieni / Syria
• 12–13

Dandaclid / Afganistan
• 14–15

Ciuciubabka / Rumunia
• 16–17

Da'abul / Irak
18–19

Pitho Garam / Pakistan
• 20–21

Pies i kość / Indie
• 22–23

Gra w gumę / Ukraina
• 24–25

Pierścienie / Ekwador
• 26–27

Knikkeren / Holandia
• 28–29

Table of Content

The project
• 4–5

Introduction
• 6–7

The foundation
• 8

LET'S PLAY! Intercultural backyard games
• 9

Balapandar / Baby Chicks / Kazakhstan
• 10–11

Gitta / Five Stones / Syria
• 12–13

Dandaclid / Afghanistan
• 14–15

Blind Old Lady / Romania
• 16–17

Da'abul / Iraq
18–19

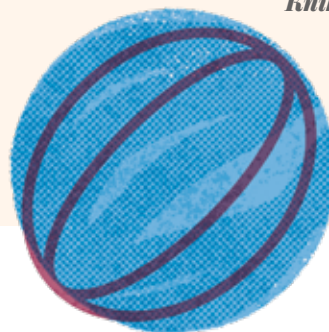
Pitho Garam / Pakistan
• 20–21

Dog and Bone / India
• 22–23

Chinese Jump Rope / Ukraine
• 24–25

Rings / Ecuador
• 26–27

Knikkeren / Netherlands
• 28–29

O projekcie

Pamiętacie swoje zabawy z dzieciństwa? Co się działo przy trzepaku? Kapsle, guma, chowanego, klasy, berek... A zastanawialiście się w co na podwórku grali Wasi rówieśnicy w Pakistanie albo w Rumunii?

Wierzmy, że zaproszenie dzieci do wspólnego poznawania gier i zabaw z różnych kręgów kulturowych, jest najlepszym sposobem na pokazanie im różnorodności i bogactwa kultur innych regionów świata. Czy znacie lepszy sposób na wzajemne poznanie się niż wspólna zabawa?

W projekcie „Gramy! Międzykulturowe zabawy podwórkowe” przeprowadziliśmy wywiady z mieszkańcami i mieszkańcami Wrocławia, którzy Polskę wybrali na swój nowy dom. Pytaliśmy ich o to, jak wspominają swoje dzieciństwo, interesowały nas gry i zabawy, które pamiętają z najmłodszych lat. Rozmawialiśmy też o ich doświadczeniach migracyjnych oraz życiu we Wrocławiu.

Wszystkie wywiady, które ukazały się w ramach projektu, możecie znaleźć na naszej stronie internetowej www.goandact.org.

Broszura, którą trzymacie w rękach, to zbiór najciekawszych gier i zabaw, o których opowiedzieli nam Ziad, Malika, Julia, Edward, Shewan, Harsha, Fahad, Johanna, Laurentiu, Zain oraz Umar. Wszyscy razem zapraszamy Was do międzykulturowej podwórkowej przygody! Odwiedzimy Syrię, Pakistan, Ukrainę, Kazachstan, Holandię, Irak, Afganistan, Indie, Ekwador oraz Rumunię. Będziemy biegać, chować się, skakać na jednej nodze. Przyda nam się wszystko to, co łatwo znaleźć na każdym podwórku. Raz będzie to patyk, innym razem kilka kamyków, a czasem wystarczy trochę sprytu i odrobina refleksu.

Życzymy Wam wszystkim, dużym i małym,
fantastycznej i niczym nieskrępowanej zabawy!

Aleksandra Stachura
Koordynatorka projektu

The project

Do you remember your childhood games? What was happening under the carpet hanger? Bottle caps, Chinese jump rope, hide and seek, hopscotch, game of tag... Have you ever wondered what your peers in Pakistan or Romania were playing in their own backyards?

We believe that inviting children to discover games and activities from different countries is the best way to show them the diversity of cultures in other regions of the world. What better way to get to know each other than by having fun together?

In our project “Let’s play! Intercultural backyard games” we conducted interviews with residents of Wrocław who have chosen Poland as their new home. We asked them about how they remember their childhood, particularly the games and play that they remember from their youngest days. We also discussed experiences with migration and life in Wrocław.

All the interviews can be found on our website www.goandact.org.

This brochure contains a collection of the most interesting games that were described to us by Ziad, Malika, Julia, Edward, Shewan, Harsha, Fahad, Johanna, Laurentiu, Zain and Umar. We invite you to embark on an intercultural backyard adventure! We will visit Syria, Pakistan, Ukraine, Kazakhstan, the Netherlands, Iraq, Afghanistan, India, Ecuador and Romania. We will run, hide, jump on one leg. We will need some props that are easy to find in every backyard: perhaps a stick or maybe a few stones or just a bit of cleverness and reflex.

Be you young or old, big or small,
let nothing get in the way of fun and play!

Aleksandra Stachura
Project coordinator

Wstęp

Zbiór gier i zabaw, który Państwu prezentujemy, powstał głównie z myślą o dzieciach, ale też ich rodzicach, nauczycielach, opiekunach i tych wszystkich, którzy pracują z najmłodszymi. Celem opracowania jest oczywiście inspiracja do dobrej zabawy na świeżym powietrzu, ale również – co niemniej ważne – rozbudzenie w dzieciach ciekawości innych kultur, zainteresowanie różnorodnością świata ludzi, a przede wszystkim zbudowanie poczucia więzi z dziećmi z innych regionów globu.

Broszura wpisuje się w działania Fundacji Go'n'Act z zakresu edukacji dla pokoju, edukacji antydyskryminacyjnej i edukacji wielokulturowej. Poprzez dobrą zabawę chcemy budować w dzieciach poczucie wspólnoty z rówieśnikami, którzy w te same gry bawią się w innych częściach świata. Bez względu na to, czy pochodzimy z Syrii – jak nasz bohater Ziad, czy z Ukrainy – jak nasza rozmówczyni Julia, czy z Polski – jak odbiorcy tego opracowania, chcemy się śmiać, spędzać wesoło czas z rówieśnikami i mieć poczucie przynależności do grupy, w której dobrze się czujemy.

Zachęcamy Państwa, drodzy Rodzice, Nauczyciele, Pedagodzy, do tego, aby wykorzystać zawarty w niniejszym zbiorze materiał jako punkt wyjścia do rozmów z dziećmi na temat odmienności etnicznej, religijnej, obyczajowej. Takie dyskusje są znakomitym tłem dla rozwoju podstawowych wartości wspólnych dla każdego człowieka. W końcu wszyscy mamy te same emocje i potrzeby: szacunku, radości, dobroci, empatii, akceptacji i poczucia wspólnoty.

Wszystkich, którzy są zainteresowani naszymi działaniami w obszarze wielokulturowości, edukacji antydyskryminacyjnej, globalnej czy edukacji dla pokoju, serdecznie zapraszamy do bezpośredniego kontaktu.

Życzymy przyjemnej lektury i udanej zabawy!

Magdalena Szymańska
Prezes Fundacji Go'n'Act

Introduction

This publication you hold in your hands was created mainly for children, but also for their parents, teachers, and all those who work with kids. The main aim of the publication is inspiration for outdoor activities but also (what is nevertheless important) arousing curiosity in children about other cultures, interest in the diversity of the world, and above all, build a sense of connection with children from other regions of the globe.

The brochure is part of the Go'n'Act Foundation's activities in the field of education for peace, anti-discrimination education and multicultural education. We want to, through good fun, build in children a sense of community with their peers, who play the same games in the other regions of the world. Regardless of whether we come from Syria – like Ziad, or from Ukraine – like Julia, or from Poland, we want to laugh, spend time with our peers cheerfully and have a sense of belonging to a group in which we feel good.

We encourage you, dear Parents, Teachers, and Pedagogues, to use the material contained in this publication as a starting point for conversations with children about ethnic, religious and cultural diversity. It is only a background for the basic values and needs common to all people: respect, happiness, goodness, empathy, acceptance, and a sense of community.

Those of you who are interested in our other activities in the field of multiculturalism, anti-discrimination education, global education or peace education, I would like to invite to contact us.

We wish you pleasant reading and let's play!

Magdalena Szymańska
President of Go'n'Act Foundation

O fundacji

Fundacja Go'n'Act powstała z myślą o dzieciach, młodzieży i młodych ludziach, a także rodzicach i osobach pracujących z dziećmi i z młodzieżą. Nadrzędnym celem fundacji jest szeroko rozumiane wspieranie rozwoju i dobrobytu dzieci, młodzieży i młodych ludzi, w szczególności poprzez działalność edukacyjną, kulturalną i pomocową.

Powstaliśmy w grudniu 2015 roku i od samego początku skupiamy się w Fundacji na działaniach z zakresu:

- **edukacji dla pokoju,**
- **praw człowieka, praw dziecka,**
- **edukacji globalnej,**
- **edukacji wielokulturowej,**
- **edukacji antydyskryminacyjnej,**
- **edukacji ekologicznej.**

W swoich działaniach wykorzystujemy różne formy pracy: warsztaty, szkolenia, wymiany młodzieżowe, projekty „w terenie” z lokalną społecznością, kampanie społeczne i wiele innych. Staramy się, aby nasze projekty aktywnie angażowały dzieci i młodzież tak, aby byli oni autorami i współtwórcami działań, a nie tylko biernymi odbiorcami. Realizujemy zarówno projekty lokalne, regionalne, jak i o zasięgu krajowym – obecnie nasza oferta edukacyjna dostępna jest we Wrocławiu i okolicach. Jesteśmy zaangażowani również w inicjatywy międzynarodowe – wymiany młodzieży oraz dziecięce wymiany międzykulturowe. Niezwykłą wagę przywiązujemy do jakości naszych działań. Bardzo uważnie rekrutujemy kadre: trenerki i trenerów, edukatorki i edukatorów, koordynatorki i koordynatorów projektów. Starannie dobieramy również projekty, w które się angażujemy i szczegółowo opracowujemy scenariusze zajęć edukacyjnych, które proponujemy dzieciom i młodzieży. Stawiamy na jakość, nie na ilość.

Jesteśmy otwarci na współpracę przy różnego typu projektach na rzecz dzieci i młodzieży i/lub realizowane przez dzieci i młodzież.

Żapraszamy do kontaktu!

www.goandact.org

The foundation

Go'n'Act Foundation was created for children, youth and young people, as well as parents and people working with children. The main goal of the foundation is broadly understood support for the development and well-being of children, youth and young people, in particular through educational, cultural and assistance activities.

Since its inception in December 2015, we have been focusing on the Foundation's activities in the field of:

- **education for peace,**
- **human rights, children's rights,**
- **global education,**
- **multicultural education,**
- **anti-discrimination education,**
- **ecological education.**

In our activities we use various forms of work: workshops, trainings, youth exchanges, projects with the local community, campaigns and much more. We strive to make our projects actively involve children and young people so that they are authors and co-authors of various activities, not just passive recipients. We implement local, regional and national projects – currently our educational offer is available in Wrocław and the surrounding area. We are also involved in international initiatives – youth exchanges and intercultural exchanges. We attach extraordinary importance to the quality of our activities. We recruit our staff very carefully: trainers, educators, project coordinators. We also carefully select projects in which we engage and we work in detail the scenarios of educational activities that we offer to children and young people. We focus on quality, not quantity.

We are open to cooperation on various types of projects for children and youth and/or implemented by children.

Feel free to contact us!

www.goandact.org

GRAMY!

**Między
kulturowe
zabawy
podwór
kowe**

Balapandar / Kurczątka

Kazachstan

Liczba graczy: ok. 15

Potrzebne materiały: brak

Instrukcja gry

Troje uczestników zabawy otrzymuje role kur, czyli mam kurcząt, a kolejne troje staje się jastrzębiami. Pozostali gracze dzielą się na trzy równe grupy – kurczęta. Każda z grup wybiera sobie matkę kurę i podąża za nią trzymając się w talii, tworząc coś w rodzaju łańcucha. Zadaniem jastrzębi jest złapanie kurczątka, które jest ostatnie w łańcuchu. Kurczaki z mamą powinny zatem podążać taką trasą i poruszać się w taki sposób, aby nie dać się złapać jastrzębiom. Jeśli kurczątko zostanie złapane, odpada z gry. Wygrywa ta drużyna, która jak najdłużej utrzyma przynajmniej jedno kurczątko w grze.

Balapandar / Baby Chicks

Kazakhstan

Number of players: c. 15

Materials needed: none

Game instruction

Three players are given the roles of mommy chickens, the other three will become hawks; the rest of the players are divided into three equal groups – baby chicks. Each group follows their mommy chicken forming a chain and holding each other's waist. The task of the hawks is to grab a baby chick, the last in the chain, so the mommy chicken has to choose such a route and such a way of movement that prevents her chicks to be taken by the hawks. If the chick is caught, is out of the game. The winner is the team, that will keep at least one chicken in the game.

Kto nauczył nas grać?

Malika Murzagali

Urodziłam się i dorastałam w pięknym Kazachstanie. Pierwszy raz przenieśliśmy się do Europy w 2014 roku, gdzie ukończyłam studia magisterskie. Moja polska przygoda rozpoczęła się w 2017 roku, gdy przyjechałam do Wrocławia jako uczestniczka programu Wolontariatu Europejskiego (EVS). Pomagałam w organizacji międzynarodowego projektu dla dzieci Brave Kids. Od tej pory nieustannie uczę się czegoś nowego o świecie (dzięki Brave Kids właśnie), o polskiej kulturze i języku (cóż za wyzwanie!) oraz samej sobie, mieszkając w najcieplejszym (kulturowo i klimatycznie) mieście w Polsce.

Who taught us to play?

Malika Murzagali

I was born and raised in beautiful Kazakhstan, first moved to Europe in 2014 to pursue a Master's degree in Cultures and Languages. My Polish adventure started in 2017 when I came to Wrocław as an EVS Volunteer to help organize an international project for children – Brave Kids. Since then, with four-month break, I have been constantly learning about the world, (through the kids coming to the Brave Kids project), Polish culture and language (what a challenge!) and myself in the warmest (both climatically and culturally) city of Poland.

Gitta / Pięć kamieni

Syria

Liczba graczy: każda

Potrzebne materiały: pięć kamyczków

Instrukcja gry

Gra jest typowo zręcznościowa i ma kilka poziomów. W grze wykorzystuje się pięć kamyczków. Gracz kładzie na ziemi cztery kamienie, a piąty podrzuca do góry. W tym czasie próbuje zgarnąć do ręki jeden z kamieni leżących na ziemi, a następnie złapać kamyczek który wcześniej podrzucił (tą samą ręką). W kolejnym etapie podrzuca jeden z kamieni, a z ziemi próbuje zgarnąć jednocześnie dwa, następnie trzy itd.

W drugiej rundzie gracz podrzuca do góry wszystkie kamienie i próbuje je złapać zewnętrzną częścią dłoni.

W kolejnej rundzie gracz kładzie dłoń na ziemi tworząc „mostek” i podrzucając jeden kamień, w międzyczasie próbuje przerzucić drugi kamień pod „mostkiem”. W kolejnym etapie próbuje przerzucić pod nim jednocześnie dwa kamienie, następnie trzy itd.

Gitta / Five Stones

Syria

Number of players: any

Materials needed: five stones

Game instruction

In this game we need five stones. The player put four stones on the ground and throws one stone in the air and quickly pick up one of the stones from the ground. Player needs to catch the stone in the air before it falls to the ground. In the next level player tries to grab two stones from the ground, three, etc.

In the second round, the player throw all the stones in the air, trying to catch them with the outside of the hand.

In the next round the player puts his hand on the ground making a “bridge”. Throwing one stone in the air he/she tries to throw the second stone under the “bridge”. In the next stage, he/she tries to throw two stones under the bridge, three stones, etc.

Kto nauczył nas grać?

Ziad Abou Saleh

Jestem Syryjczykiem mieszkającym we Wrocławiu od 1983 roku. Ukończyłem studia informatyczne i doktoryzowałem się w dziedzinie socjologii. Jestem wykładowcą akademickim z doświadczeniem w zakresie nauk humanistycznych, autorem książki pt. „W poszukiwaniu piątego kąta, czyli obcokrajowcy o Polakach”. Współpracuję z Uniwersytem SWPS i WSB we Wrocławiu. Jestem ekspertem do spraw dialogu i negocjacji polsko-arabskich. Z wyboru uważam się za członka obydwu wspólnot narodowych: polskiej i syryjskiej, a los zarówno Polski i Polaków – jak i Arabów – nie jest mi obojętny.

Who taught us to play?

Ziad Abou Saleh

I am a Syrian who has lived in Wrocław since 1983. I graduated from IT studies and obtained a PhD in sociology. I am an academic lecturer with experience in the humanities, author of the book entitled "W poszukiwaniu piątego kąta, czyli obcokrajowcy o Polakach". I cooperate with the SWPS and WSB University in Wrocław. I am an expert in dialogue and Polish-Arab negotiations. By choice I consider myself as a member of both national communities: Polish and Syrian, and the fate of Poland and Poles – as well as Arabs – is not indifferent to me.

Dandaclid

Afganistan

Liczba graczy: 2

Potrzebne materiały: długi kij (*danda*) i krótki kij (*clid*)

Instrukcja gry

Dandaclid (zwany również *Clidbaazi*) jest grą dwuosobową, w której wykorzystuje się dwa kije.

Jeden większy kij (*danda*) służy do uderzenia w mniejszy kijek (*clid*). *Clid* ma oba końce ścięte w taki sposób, że gdy leży na ziemi, jego końce znajdują się nieznacznie nad jej powierzchnią. Zazwyczaj za obszar gry przyjmuje się dwa okręgi – wewnętrzny (bazowy) i zewnętrzny.

Pierwsza osoba (uderzający) stoi w wewnętrznym kole i uderza większym kijem w mniejszy patyk, próbując wybić go tak daleko, jak tylko potrafi. Druga osoba (polowy) podnosi mały patyk i próbuje wrzucić go do zewnętrznego okręgu. Jeśli mu się uda, zdobywa punkt. Jeśli nie, uderzający dostaje punkt i może ponownie wybić patyk z tego samego miejsca, co utrudnia polowemu rzut małego patyka z powrotem do koła. O liczbie punktów potrzebnych do zwycięstwa decydują sami zawodnicy.

Dandaclid

Afghanistan

Number of players: 2

Materials needed: long stick (*danda*) and short stick (*clid*)

Game instruction

Dandaclid (also called *Clidbaazi*) is a two-player game involving two sticks.

One larger stick (*danda*) is used to hit the smaller stick (*clid*). The smaller stick has both ends tapered so that when left lying on the ground, the ends are elevated slightly off the ground. One of the elevated ends is struck by the larger stick, to make it slightly airborne, and then hit again as far as possible. Typically, the play area for the game consists of two circles – an inner (base) and outer.

The hitter stands on the inner circle and tries to hit the smaller stick as far as possible: far from both circles. The other person (the fielder) picks up the small stick and tries to throw it into the outer circle. If he/she succeeds, wins a point. If he/she fails, the hitter gets a point, and the hitter can hit the stick again from that position, making it more difficult for the fielder to throw the small stick back into the circle. The players decide on the number of points needed to win the game.

Kto nauczył nas grać?

Shewan Ajmal

Nazywam się Shewan Ajmal, pochodzę z Afganistanu i mieszkam we Wrocławiu. Skończyłem studia magisterskie z Administracji i Zarządzania Biznesem w Turcji. W Stambule przez prawie pięć lat pracowałem z migrantami i uchodźcami jako mediator kulturowy i tłumacz w Międzynarodowych Organizacjach Humanitarnych. Kiedy spotkałem moją partnerkę Basię, zdecydowałem się na przeprowadzkę do Polski. Wspólnie z Basią wychowujemy naszego syna Emila. Obecnie pracuję w Gdańsku, mam więc już swoje dwa ulubione miasta w Polsce – Wrocław i Gdańsk.

Who taught us to play?

Shewan Ajmal

My Name is Shewan Ajmal, I am originally from Afghanistan, living in Wrocław. I finish my Bachelor and Master degrees on Business administration and management in Turkey. In Istanbul I was working with the International Humanitarian Organizations as a Cultural Mediator/Interpreter for Migrants and Refugees for almost 5 years. Then I met my partner Basia and I decided to move to Poland. We have son, Emil. Currently I'm working in Gdansk, so I have already my two favorite cities in Poland – Wrocław and Gdansk.

Ciuciubabka

Rumunia

Liczba graczy: 4 lub więcej

Potrzebne materiały: materiał do zakrycia oczu

Instrukcja gry

Wyznaczamy obszar gry. Może to być cały pokój, jeśli gramy w pomieszczeniu, boisko lub narysowane pole gry.

Jednemu z graczy zawiązujemy oczy – zostaje ciuciubabką. Nic nie widząc, stara się złapać resztę graczy, którzy uciekając, nie mogą wyjść poza obszar gry.

Kiedy jeden z graczy zostanie złapany, przejmuje rolę ciuciubabki, ale tylko, jeśli ta wcześniej odgadnie, kim jest złapana osoba. Zazwyczaj dzieci starając się uciekać nie mogą powstrzymać się od śmiechu, tym samym ułatwiając ciuciubabce złapanie samych siebie.

Blind Old Lady

Romania

Number of players: 4 or more

Materials needed: something to cover eyes

Game instruction

Kids play in a room or inside a certain area (circle, yard, etc.).

One kid has their eyes covered (and so becomes the “blind old lady”) and tries to touch any of the kids around, who can not cross the borders of the selected area.

Once a kid is touched, then he/she become the old blind lady and her/his eyes are covered. After the blind old lady touches someone, he/she needs to guess the name of the caught person. In practice it's super fun, because the kids, while trying to avoid being touched, run around and start laughing so the “blind old lady” can hear them and orientate herself.

Kto nauczył nas grać?
Laurențiu Prisacariu

Pochodzę z Rumunii, kraju o typowo latynoskim charakterze. To sprawia, że jestem otwarty, lubię przebywać wśród ludzi i dobrze się bawić. Jedną z moich największych pasji jest gotowanie, jestem szczególnie fanem kuchni włoskiej. Oczywiście mam własną maszynkę do makaronu! Mieszkam w Polsce, bo uwielbiam wyzwania. Pracując dla polskiej firmy w Rumunii, dostałem szansę by zmienić kraj, w którym pracuję i... och! Cóż to była za świetna decyzja! Kocham Wrocław, jego atmosferę, tereny zielone, rzekę. Jestem tu od prawie czterech lat i nie wyobrażam sobie lepszego miejsca do życia niż nasz Wrocław.

Who taught us to play?
Laurențiu Prisacariu

I am Romanian, so latin and this makes me an open person who likes to be around people and have fun. One of my biggest hobbies is cooking and I am especially into Italian cuisine. Of course, I have my own pasta machine! I am in Poland because it seems I love challenges. Working for a Polish company in Romania, I got the chance to switch between countries and...oh! What a good decision that was. I love Wrocław, its looks and spirit, its green areas and the river. I am almost four years here and I can't imagine a better place to live than our Wrocław.

Da'abul

Irak

Liczba graczy: 2 lub więcej

Potrzebne materiały: szklane kulki

Instrukcja gry

To jedna z tych gier, które mają ma wiele wariantów.

Łatwiejsza wersja: na ziemi rysujemy koło, przedzielone na środku prostą linią. Gracze ustawiają taką samą liczbę kulek na narysowanej linii zapamiętując, które kulki należą do nich. Każdy gracz poprzez pstryknięcie, próbuje strącić kulkę innego gracza, uderzając w nią jedną ze swoich szklanych kulek. Jeśli mu się powiedzie, zabiera strącone kulki przeciwnika. Ten, kto zebrał najwięcej kulek, wygrywa.

Trudniejsza wersja: gracze ustawiają swoje kulki na narysowanej po środku koła linii. Każdy z nich wybiera jedną kulkę, którą będzie grał. Posłuży ona do zbijania kulek przeciwnika. Trudność tej wersji gry polega na tym, że nie wystarczy jedynie strącić kulki innego gracza, ale należy wybić ją poza koło, czyli obszar gry. Dopiero wtedy można zabrać kulkę przeciwnika. Tutaj również wygrywa ten, kto zbierze najwięcej kulek.

Da'abul

Iraq

Number of players: 2 or more

Materials needed: glass marble balls

Game instruction

This game is one of those games of which there are a lot of variations. However, a simple form is played as such.

An easy version: a circle is drawn on the ground with a straight line through the center. All the players line up the same number of marbles on the line. Each player tries to knock off the other player's marble by striking it with one of their marbles. If successful, he or she collects the other player's marble. Whoever has collected the most marbles in the end wins the game.

More difficult version: players put their balls on the line drawn in the middle of the circle. Each of them chooses one ball that she or he will play. This ball will be used to beat the other players' balls. The difficulty of this version lies in the fact that it is not enough just to knock down the balls of another player, but it must be knocked out of the circle so the game area. Only then player can take the opponent's ball. Here is also the rule that the one who collects the most balls, wins.

Kto nauczył nas grać?

Umar Abdul-Nasser

Urodziłem się w Mosulu, w Iraku, w 1985 roku. Jestem poetą, pisarzem i performerem, tworzącym w języku arabskim z tłumaczeniami na różne języki. Moja twórczość była prezentowana w różnych krajach na całym świecie, podczas wielu festiwali i wydarzeń w Polsce, Wielkiej Brytanii, Iraku, Turcji, Szwecji i Finlandii. Jestem stypendystą Międzynarodowej Sieci Miast Pisarzy Uchodźców (ICORN) w Polsce. Mieszkam we Wrocławiu, gdzie tworzę i pracuję nad moimi projektami.

Who taught us to play?

Umar Abdul-Nasser

I was born in Mosul, Iraq, in 1985. I am a poet, writer and stage performer; I produce my creative work in Arabic, with translations to other languages. My work has already been presented in various countries around the world, during many festivals and events in Poland, the UK, Iraq, Turkey, Sweden and Finland. I am currently an International Cities of Refuge Network (ICORN) stipend recipient in Poland. I live in Wrocław, where I am working on my projects.

Pitho Garam

Pakistan

Liczba graczy: 4 lub więcej

Potrzebne materiały: siedem płaskich kamieni, mała piłeczka

Instrukcja gry

Na ziemi rysujemy okrąg, a w nim ustawiamy wieżę zbudowaną z siedmiu płaskich kamieni. Gracze dzielą się na dwie drużyny (A, B) i stoją dookoła okręgu w znacznej odległości.

Jeden z uczestników (drużyna A) rzucając małą piłką, próbuje strącić stojącą w okręgu wieżę. Do trzech razy sztuka! Jeśli nie uda się za trzecim razem, następuje zmiana rzucającego. Gracze z przeciwnej drużyny (B) próbują przechwycić piłkę, jeśli ta spadnie na ziemię.

Jeśli uda się strącić wieżę, wszyscy gracze z drużyny rzucającego (A) podbiegają do okręgu i próbują jak najszybciej odbudować wieżę. W tym czasie gracze poprzedniej drużyny (B) próbują im w tym przeszkodzić, uderzając w nich piłką. Jeśli uda im się w kogoś trafić, ta osoba odpada z gry. Jeśli drużynie uda się odbudować wieżę, zdobywa punkt.

Po zakończeniu jednej rundy drużyny zamieniają się rolami i gra trwa tak długo, jak tylko chcemy – dopóki nie będziemy zmęczeni bieganiem lub uderzaniem piłką.

Pitho Garam

Pakistan

Number of players: 4 or more

Materials needed: seven flat stones, small ball

Game instruction

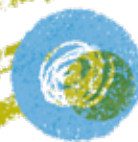
We draw a circle on the ground, and in it we set up a tower made of seven flat stones. Players are divided into two teams (A, B) and they stand around the circle at a long distance from the circle.

One of the players (team A) throwing a small ball, trying to knock down a tower standing in a circle. He/she can try three times. Players from the opposing team (B) try to catch the ball if it hits the ground.

If the player manage to knock down the tower, all players from the throwing team (A) run to the circle and trying to rebuild the tower as soon as possible. During this time, the players of opposite team (B) are trying to stop them by hitting the ball with them. If it hits that player is out of the game.

Team A tries to avoid the ball and making the stones back in order. Team B tries to get all the players of opposite team out by hitting them with the ball. If the team manages to rebuild the tower, it scores a point.

Once one round of the game is over, team change roles and in this way game continues for as long as we want, until we are tired of running or getting hit in our backs. The team that scored the point starts in next round.

Kto nauczył nas grać?

M Zain Ul Abidin

Mam na imię Zain i pochodzę z Pakistanu. Mieszkam w Polsce już od ponad pięciu lat. Do Wrocławia przyjechałem zimą, która była dla mnie dużym wyzwaniem pogodowym, ale gdy tylko nastąpiła wiosna, zakochałem się w tym mieście! Pracuję jako Product Manager w międzynarodowej firmie we Wrocławiu. Uwielbiam kawę, ciekawe rozmowy i przemówienia publiczne.

Who taught us to play?

M Zain Ul Abidin

My name is Zain and I am from Pakistan. I have been living in Poland for more than five years now. I came to Wrocław in winter which was a big challenge for me, but as soon as spring rolled in, I fell in love with the city. I work as Product Manager in an international company in Wrocław. I love coffee, good conversation and public speaking.

Pies i kość

Indie

Liczba graczy: 6 lub więcej

Potrzebne materiały: piłka

Instrukcja gry

Na ziemi rysujemy pole gry. Powinno być dość duże, kwadratowe bądź prostokątne. Dzielimy się na dwie drużyny, każda ustawia się za linią, po przeciwnej stronie pola gry. Gracze w każdej drużynie przypisują sobie numery od 1 do np. 10, w zależności od liczby osób w drużynach.

Na środku pola stawiamy piłkę (kość). Osoba spoza gry wykrzykuje wybrany przez siebie numer. Gracze, którym wywołany numer został wcześniej przypisany, biegną jak najszybciej do piłki, by ją przechwycić i przenieść na swoją stronę. Kiedy jednemu z nich uda się przejąć piłkę, gracz z przeciwnej drużyny może próbować go blokować, by ten nie mógł wrócić z piłką na swoją linię. Jeśli mu się uda, zdobywa punkt. Jeśli zostanie skutecznie zablokowany, drużyny walczą o punkt w kolejnej rundzie.

Dog and Bone

India

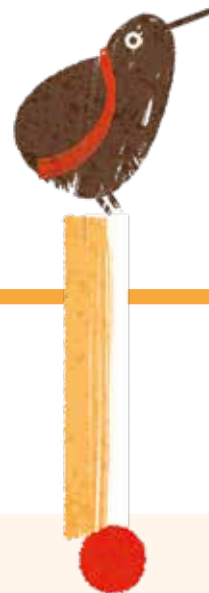
Number of players: 6 or more

Materials needed: ball

Game instruction

We draw a play area on the ground. It should be quite big; square or rectangular. We need two teams so we split into two groups, one group on each side of the playing area along a line. Each teammate is numbered from one to, let's say, ten (depending on the number people on each team).

We put the ball (the bone) in the middle of the play area. The instructor says a number and the players with that number, from both opposite teams, run to the middle of the playground and trying to get the ball. When one gets the ball, the other can try to tag them before they get back to their team line. If the player managed to get the ball, the team get a point. If he/she is effectively blocked, the teams fight for the point in the next round.

Kto nauczył nas grać?

Harsha Balwani, Fahad Ali Shah

Pochodzimy z New Delhi w Indiach, do Polski przeprowadziliśmy się w 2014 roku. Pracujemy jako Project Managerowie w dużej firmie informatycznej we Wrocławiu. Uwielbiamy podróżować, głównie na naszym motocyklu, poznawać nowych ludzi, czytać, grać w gry i próbować nieznanych nam potraw z różnych regionów. Angażujemy się jako wolontariusze w wiele akcji i inicjatyw non-profit. Uwielbiamy to robić! Postrzegamy takie działania jako szansę na przełamanie międzykulturowych barier. Jednocześnie czujemy, że dajemy społeczeństwu, z którego czerpiemy tak wiele, coś od siebie.

Who taught us to play?

Harsha Balwani, Fahad Ali Shah

We are from New Delhi, India and moved to Poland in 2014. We are Project Managers for a major IT company in Wrocław. We love travelling – mostly on motorbike, meeting people, reading, playing indoor/outdoor games and trying different cuisines. We've been volunteering for different non-profit initiatives and love doing it. We see it as an opportunity to break ice in between cultures while giving back to society we take so much from.

Gra w gumę

Ukraina

Liczba graczy: 2 lub więcej

Potrzebne materiały: guma do skakania

Instrukcja gry

Gramy w dwie, trzy lub więcej osób, używając gumy. Dwie osoby stoją zwrócone do siebie twarzami, kilka kroków od siebie, przytrzymując gumę. Trzecia osoba wykonuje serię skoków przez gumę. Jeśli nie ma wystarczająco dużo graczy, możemy użyć krzesła lub słupka, które przytrzymają gumę. Zaczynamy grę od najłatwiejszego poziomu, guma jest na wysokości kostek. W kolejnej rundzie przesuwamy gumę na wysokość kolan, następnie ud, bioder itd. Gracz skacze do momentu, aż skuje..

Układy skoków są zróżnicowane, w zależności od wersji gry w którą gramy. Możemy skakać między gumami, obunóż lub na jednej nodze. Naskakiwać na gumę i układać różne figury. Możemy wymyślać własne układy i wykonywać je kolejno na każdym poziomie wysokości gumy. To gra, w której trenujemy kondycję!

Chinese Jump Rope

Ukraine

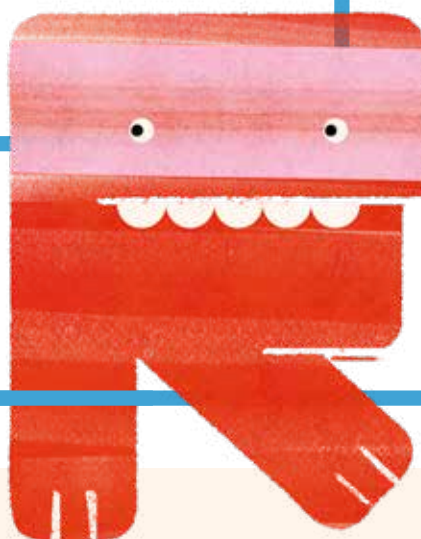
Number of players: 2 or more

Materials needed: string of rubber bands

Game instruction

The game is played by two, three or more players using a string of rubber bands that has been tied into a circle. Two of the participants are holding this elastic rope, standing face each other several feet apart. The string is around their ankles so it's taut. The third player performs a series of jumps through this elastic rope without making an error. We start the game from the easiest level, the gum is at the height of the cubes. In the next round, we move the rubber to the knee height, then the thighs, hips, etc.

Jump patterns are varied, depending on the version of the game in which we play. If there are not enough players, we can use a chair that will hold the rubber bands. We can invent our own systems and jump at each level of elastic rope height. This is a game in which we train our condition!

Kto nauczył nas grać?

Julia Horoshankina

Mam na imię Julia i pochodzę z Ukrainy. Urodziłam się w Krzywym Rogu, typowym przemysłowym mieście na wschodzie kraju. Ponad trzy lata temu przyjechałam do Polski i teraz mieszkam we Wrocławiu, gdzie prowadzę własną firmę. Bardzo polubiłam Wrocław, dlatego planuję tutaj zostać na stałe i założyć rodzinę. Uwielbiam podróżować!

Who taught us to play?

Julia Horoshankina

My name is Julia and I come from Ukraine. I was born in Krzywy Róg, a typical industrial city in the east of the country. Over three years ago I came to Poland, now I live in Wrocław, where I run my own business. I liked Wrocław very much, so I plan to stay here and start a family here. I love to travel!

Pierścienie

Ekwador

Liczba graczy: 8 lub więcej

Potrzebne materiały: brak

Instrukcja gry

Dzielimy się na dwie drużyny, w każdej powinna być taka sama liczba graczy. Drużyny ustawiają się w rzędach. W każdej drużynie wybieramy dwóch głównych graczy oraz jedną osobę, która rozpocznie grę. Staje ona w pozycji przysiadu i mocno splata ręce pod kolanami, tworząc pierścień z rąk. Dwaj główni gracze chwytają go pod ramionami i przenoszą na drugą stronę. Następnie muszą wrócić po kolejną osobę i przenieść ją w taki sam sposób. Drużyna, która jako pierwsza przeniesie wszystkich swoich graczy na drugą stronę, zostaje zwycięzcą. Sukces w dużej mierze zależy od umiejętności graczy, by mocno splatać ręce i tworzyć silne pierścienie. Jeśli jeden z graczy rozplącze ręce i przerwie swój pierścień, drużyna musi zacząć od nowa.

Rings

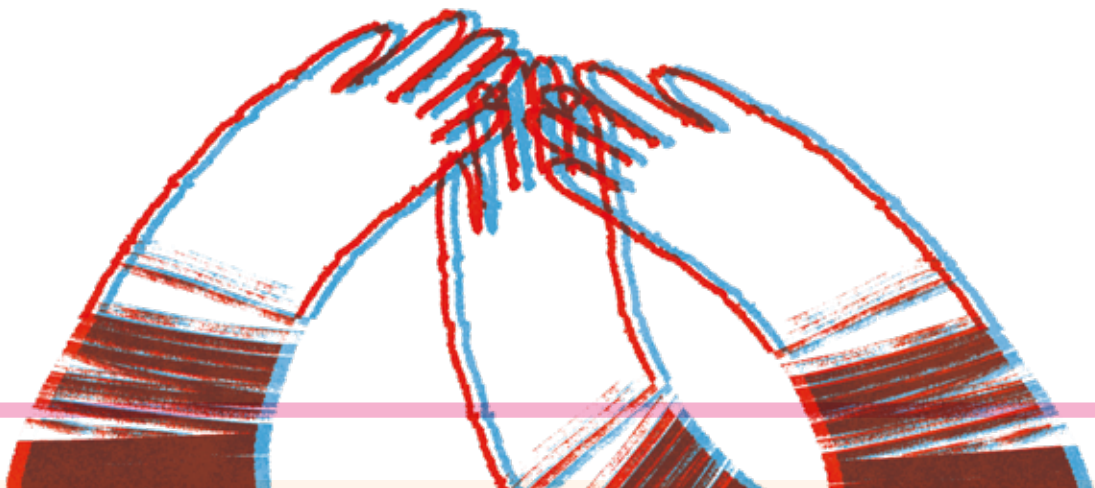
Ecuador

Number of players: 8 or more

Materials needed: none

Game instruction

Among all the players we need to form different teams with the same number of people. All the teams stand in rows. We choose from every team two main players and one participant, who will start the game. This one must be in a squat position and cross his hands under his legs and hold them strongly. The two main players must lift the third participant by his arms and carry him to the opposite side. Then they must return by the rest until taking the whole team to the other side. The team that move their entire group to the opposite side is the winner. The success of the team is making strong rings among them. If a member releases her/his ring, they must return to the starting point and start again.

Kto nauczył nas grać?

Johanna Cruz

Nazywam się Johanna Cruz i pochodzę z Quito, stolicy Ekwadoru, ze środka świata :-)) Studiuję Zarządzanie komunikacją na Uniwersytecie we Wrocławiu. Mój pierwszy rok pobytu i studiowania w Polsce był dla mnie niezwykle ciekawym czasem, pełnym nowych przeżyć, przygód, refleksji i szczęśliwych chwil. Wszystkie te doświadczenia sprawiły, że jestem dziś silniejsza, bardziej zdeterminowana, by spełniać własne marzenia. Jestem wielką optymistką! Mogę śmiało powiedzieć, że przyjazd do Polski był jedną z moich najlepszych decyzji.

Who taught us to play?

Johanna Cruz

My name is Johanna Cruz and I am from Quito, the capital of Ecuador, the middle of the world :-)) I am studying communication management at the University of Wrocław. My first year of studies and living in Poland has been a special time for me, full of new experiences, adventures, thoughts and happy moments that have made me stronger and determined to achieve my dreams. I am a very optimistic person and I can say that coming to Poland is one of the best decisions I've made.

Knikkeren

Holandia

Liczba graczy: 2 lub więcej

Potrzebne materiały: szklane kulki

Instrukcja gry

To kolejna wersja gry, w której użyjemy szklanych kulek. Na ziemi rysujemy linię, a w pewnej odległości od niej (ok. 3 metrów) robimy małe wgłębienie (na ok. 5 cm). Każdy z graczy dostaje taką samą liczbę kulek i staje na narysowanej na ziemi linii. Następnie wybieramy osobę, która rozpocznie grę – każdy z graczy z tego miejsca próbuje wrzucić jedną kulkę do dołka. Rozgrywkę zacznie ta osoba, której kulka znajdzie się najbliżej wgłębienia. Pozostałą kolejność graczy również ustalają odległości ich kulek od dołka.

Pierwszy gracz ustawia kulkę na narysowanej linii i palcem próbuje pstryknąć kulkę tak, by trafić nią w dołek. Może dotknąć kulki tylko raz. Jeśli mu się uda, może kontynuować. Jeśli się nie uda, grę kontynuuje kolejny gracz. Wygrywa ta osoba, która jako pierwsza umieści wszystkie swoje kulki w dołku.

Knikkeren

Netherlands

Number of players: 2 or more

Materials needed: glass marble balls

Game instruction

This is another version of the game in which we will use marble balls. On the ground we draw a line and at a distance from it (about 3 meters), we make a small hollow (approx. 5 cm). Each player gets the same number of balls and stands on the line drawn on the ground. Next we choose the person who will start the game – each player from this place tries to throw one ball into the hole. The person whose ball will be closest to the hollow will start the game. The remaining order of players also determine the distance of their balls from the hole.

The first player places the ball on the drawn line and with his finger tries to snap the ball so that it hits the hole. He/she can touch the ball only once. If he/she succeeds, he/she can continue. If it fails, the next player continues the game. The person who first places all the balls in the hole is the winner.

Kto nauczył nas grać?

Edward Skubisz

Urodziłem się w Bredzie w 1950 roku. Pracowałem w Holandii jako nauczyciel, pastor, trener i badacz teologiczny. Od 2004 roku zajmuję się w Polsce edukacją teologiczną i edukacją dla pokoju. Podróżuję i odwiedzam polskie szkoły, w których prezentuję wystawy poruszające temat II wojny światowej, antysemityzmu, deportacji, praw człowieka. Zajmuję się też promocją edukacji obywatelskiej i dialogu. Organizuję spotkania dotyczące dialogu międzyreligijnego oraz między religią, kulturą i edukacją. Od 2012 roku badam związki pomiędzy przemocą a religią i mam nadzieję, że w styczniu 2019 roku uzyskam stopień doktora na Uniwersytecie w Amsterdamie.

Who taught us to play?

Edward Skubisz

I was born in Breda in 1950. I worked in the Netherlands as a teacher, pastor, trainer and theological researcher. Since 2004, I have been working in Poland as an educator in the field of theology and education for peace. I visit Polish schools where I present exhibitions on the subject of World War II, anti-Semitism, deportation and human rights. I also deal with the promotion of systematic civic education and dialogue. I organize meetings concerning inter-religious dialogue and dialogue between religion, culture and education. Since 2012 I have been studying relationship between violence and religion, and I hope that in January 2019 I will receive a doctoral degree at the University of Amsterdam.

•

Koncepcja i koordynacja projektu, redakcja publikacji
Aleksandra Stachura

•

Opieka nad projektem, wsparcie merytoryczne
Magdalena Szymańska

•

Prowadzenie wywiadów
Aleksandra Stachura
Shewan Ajmal

•

Zdjęcia
Piotr Spigiel Photography

•

Projekt graficzny i skład
Anna Sztromwasser

•

Prowadzenie warsztatów
Magdalena Szymańska
Aleksandra Stachura
Martyna Stec

•

Działania promocyjne
Martyna Gach

•

Specjalne podziękowania dla Briana Burnsa oraz Ryana Wyetha za korektę tekstów w języku angielskim

•

Fundacja Go'n'Act
www.goandact.org
[fb/gonact](https://fb.com/gonact)
in/fundacja_go_and_act

•

Project concept and coordination, editing publication
Aleksandra Stachura

•

Project support
Magdalena Szymańska

•

Conducting interviews
Aleksandra Stachura
Shewan Ajmal

•

Photography
Piotr Spigiel Photography

•

Graphic design and composition
Anna Sztromwasser

•

Conducting workshops
Magdalena Szymańska
Aleksandra Stachura
Martyna Stec

•

Promotion
Martyna Gach

•

Special thanks to Brian Burns and Ryan Wyeth for proof-reading texts in English

•

Foundation Go'n'Act
www.goandact.org
[fb/gonact](https://fb.com/gonact)
in/fundacja_go_and_act

fb/gonact
www.goandact.org
in/fundacja_go_and_act